

SLOBODA KRETANJA U OBRAZOVANJU ERASMUS+

***BROŠURA ZA PROJEKT
“EU BARANJA”***

Lipanj-prosinac 2018. godine

UVOD

Ova brošura rezultat je potpisanog Ugovora o dodjeli financijskih sredstava projektu iz područja Informiranja o EU između Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske i Lokalne akcijske grupe LAG Baranja u ožujku 2018. godine za provedbu projekta “EU Baranja”.

Cilj projekta je informiranje ciljne skupine s područja Baranje o prednostima članstva Republike Hrvatske u EU kroz tri teme: Mogućnosti gospodarskog napretka u sektoru turizma i poljoprivrede, sloboda kretanja u obrazovanju i sloboda kretanja radnika i roba te potaknuti mlade s područja Baranje na samozapošljavanje i potaknuti poduzetnike s područja Baranje na unaprjeđenje njihovog poslovanja i poslovnih praksi.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je odobrilo LAG-u Baranja 60.000,00 kn za provedbu projekta “EU Baranja”.

Kroz projekt “EU Baranja” planirana je izrada tri zasebne brošure koje kroz sustav pitanja i odgovora podržavaju edukacijske cikluse i to:

- 1. Mogućnosti gospodarskog napretka kroz sektor turizma i poljoprivrede**
- 2. Sloboda kretanja u obrazovanju**
- 3. Sloboda kretanja radnika i roba**

Brošura je rezultat provedbe edukacijskog ciklusa “Sloboda kretanja u obrazovanju” i sadrži osnovne informacije o programu Erasmus+ i mogućnostima koje on nudi.

1. Što je to program Erasmus+ - sloboda kretanja u obrazovanju?

Borba protiv visoke nezaposlenosti, osobito mladih osoba koje ulaze na tržište rada jedna je od najvažnijih zadaća članica EU. Podaci pokazuju kako veliki broj mladih ljudi prerano napušta školovanje tako da se povećava rizik kako će oni ostati nezaposleni i društveno marginalizirani. Ista opasnost prijeti i velikom broju odraslih

niskokvalificiranih radnika. Tehnologije brzo mijenjaju način funkcioniranja društva i zato je potrebno osigurati nova potrebna znanja i vještine kroz mobilnost u obrazovanju kako bi se tehnološke inovacije iskoristile na najbolji mogući način. Reformama u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih ostvaruje se sve veći napredak na temelju zajedničke vizije između donositelja politika i dionika kroz suradnju među članicama EU u različitim područjima i na različitim razinama.

Svrha programa Erasmus+ je poduprijeti nastojanja zemalja sudionica programa da učinkovito iskoriste mogućnosti europskog talenta i društvene imovine iz perspektive cjeloživotnog učenja povezivanjem potpore formalnom, neformalnom i informalnom učenju u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Programom se pružaju prilike za suradnju i mobilnost s partnerskim zemljama, posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih. Ugovor iz Lisabona o Europskoj uniji koji je stupio na snagu 1. prosinca 2009. godine uveo je novi element u zajedničku obrazovnu politiku, program Erasmus+. Programom (Erasmus+) se podupiru mjere, suradnja i alati koji su u skladu s ciljevima strategije Europa 2020. i njezinim vodećim inicijativama, kao što su Mladi u pokretu i Program za nove vještine i radna mjesta. Programom se pridonosi i postizanju ciljeva Strateškog okvira za obrazovanje i osposobljavanje za europsku suradnju u područjima obrazovanja i osposobljavanja te Europske strategije za mlade s pomoću otvorenih metoda koordinacije.¹

Ulaganje u znanje, vještine i kompetencije važno je za pojedince, ustanove, organizacije i društvo u cjelini jer će se njime pridonijeti rastu i osiguranju jednakosti, blagostanja i socijalnog uključivanja u Europi i izvan nje.

Programom Erasmus+ nastoji se ostvariti uzajamno poticanje u različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, uklanjanje umjetnih granica između različitih aktivnosti i vrsta projekata, razvoj novih ideja, privlačenje novih dionika iz poslovnog svijeta i civilnog društva te poticanjem novih oblika suradnje.

Za program Erasmus od ključne je važnosti povezati taj program s njegovom prepoznatljivošću. Zbog toga se o svim aktivnostima i djelovanju koji se podupiru u okviru ovog programa koristi oznaka Erasmus+ bez obzira o kojem dijelu progra-

ma je riječ. Za potrebe komuniciranja i aktivnosti usmjerene na određeni sektor, uz zajedničku oznaku “Erasmus+” mogu se upotrebljavati i sljedeći nazivi²:

- a) “Erasmus+: Comenius”, za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem školskog obrazovanja
- b) “Erasmus+: Erasmus”, za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem visokog obrazovanja i usmjerene na zemlje sudionice programa
- c) “Erasmus+: Erasmus Mundus”, za združene diplomske studije Erasmus Mundus
- d) “Erasmus+: Leonardo da Vinci”, za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
- e) “Erasmus+: Grundtvig”, za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem obrazovanja odraslih
- f) “Erasmus+: Mladi na djelu”, za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem neformalnog i informalnog učenja mladih
- g) “Erasmus+: Jean Monnet”, za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem studija o Europskoj uniji
- h) “Erasmus+: Sport”, za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem sporta.

Kao što se vidi iz priloženog, program Erasmus+ pokriva široko područje obrazovanja i sporta. Programom Erasmus+ doprinosi se ostvarenju sljedećih ciljeva³:

- ciljeva strategije Europa 2020., uključujući vodeći cilj u području obrazovanja;
- ciljeva strateškog okvira za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju (ET 2020.), uključujući odgovarajuća mjerila;
- održivog razvoja partnerskih država u području visokog obrazovanja;
- ukupnih ciljeva obnovljenog okvira za europsku suradnju u području povezanim s mladima (2010. - 2018.);
- cilja razvijanja europske dimenzije u sportu, posebno sportu na lokalnoj razini, u skladu s programom rada EU-a za sport;
- promicanja europskih vrijednosti u skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji.

---

2 Erasmus+ Vodič kroz program, verzija 3. 2018. str. 8.

3 Erasmus+ Vodič kroz program, verzija 3. 2018. str. 9.

Programom Erasmus+ podupiru se alati EU-a za transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija, a posebno:

- Europass
- Youthpass
- Europski kvalifikacijski okvir (EQF)
- Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS)
- Europski sustav kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET)
- Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET)
- Europski registar za osiguravanje kvalitete (EQAR)
- Europsko udruženje za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA)

Programom Erasmus+ pokrivaju se mreže u području obrazovanja i osposobljavanja diljem EU-a kojima se podupiru ti alati, posebno nacionalni informacijski centri za akademsko priznavanje (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalni centri Europass i nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir.⁴

Zajednička je svrha svih tih alata osigurati lakše priznavanje i bolje razumijevanje vještina i kvalifikacija, unutar nacionalnih granica i izvan njih, u svim podsustavima obrazovanja i osposobljavanja i na tržištu rada bez obzira na to kako su stečene –formalnim obrazovanjem i osposobljavanjem ili drugim načinima učenja (npr. radno iskustvo, volontiranje, učenje na internetu). Alatima se nastoji osigurati i da se politikama obrazovanja, osposobljavanja i mladih dodatno pridonese postizanju ciljeva strategije Europa 2020. u pogledu pametnog, održivog i uključivog rasta te postizanju ciljnih vrijednosti za obrazovanje i zapošljavanje s pomoću bolje integracije tržišta rada i mobilnosti⁵.

---

4 Erasmus+ Vodič kroz program, verzija 3. 2018. str. 9.

5 Erasmus+ Vodič kroz program, verzija 3. 2018. str. 9.

Program Erasmus+ ima 3 ključne mjere:

1. **“Mobilnost pojedinaca“**
2. **“Suradnja za inovacije i razmjena dobre prakse“**
3. **“Potpora za reformu politike“**

Ključnom Mjerom 1. - “Mobilnost pojedinaca“ se podupiru:

- **mobilitet učenika i osoblja:** prilike za studente, vježbenike i mlade ljude te profesore, nastavnike, učitelje, voditelje osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, osoblje obrazovnih ustanova i organizacija civilnog društva da dožive iskustvo učenja i/ili rada u drugoj državi;
- **združeni diplomski studiji Erasmus Mundus:** integrirani međunarodni studijski programi visoke razine koje provode konzorciji ustanova visokog obrazovanja koji dodjeljuju stipendije najboljim studentima diplomskih studija u cijelom svijetu;
- **zajmovi za diplomatske studije Erasmus+:** studenti u visokom obrazovanju iz partnerskih država mogu se u okviru programa prijaviti za zajam za odlazak na diplomski studij u inozemstvo. Studenti bi se trebali obratiti nacionalnim bankama ili agencijama za studentske zajmove koji sudjeluju u programu.

Ključnom Mjerom 2. - “Suradnja za inovacije i razmjena dobre prakse se podupiru:

- **transnacionalna strateška partnerstva** čiji je cilj razviti inicijative posvećene jednom ili više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih te promicati inovacije, razmjene iskustava i praktičnog znanja između različitih vrsta organizacija koje se bave obrazovanjem, osposobljavanjem i mladima.
- **udruženja znanja** između ustanova visokog obrazovanja i poduzeća koja nastoje poticati inovacije, poduzetništvo, kreativnost, zapošljivost, razmjenu znanja i/ili multidisciplinarno poučavanje i učenje;
- **udruženja sektorskih vještina** koja podupiru osmišljavanje i isporuku zajedničkih kurikuluma, programa i metodologija za poučavanje i osposobljavanje u sklopu strukovnog osposobljavanja;
- **projekti za jačanje sposobnosti** koji podupiru suradnju s partnerskim državama u područjima visokog obrazovanja i mladih. Cilj je projekata jačanja sposobnosti podržati organizacije/ustanove i sustave u njihovom postupku modernizacije i internacionalizacije; platforme za informatičku podršku kao što su **e-Twinning**, **Portal za školsko obrazovanje**, **Europska platforma za obrazovanje odraslih (EPALE)** i **Europski**

portal za mlade koje nude virtualne prostore za suradnju, baze podataka o prilikama, strukovne zajednice i druge internetske usluge za nastavnike, voditelje osposobljavanja i osobe koje rade u području školskog obrazovanja i obrazovanja odraslih, kao i za mlade, volontere i osobe koje rade s mladima diljem Europe i šire.

Ključnom Mjerom 3. - “Potpora za reformu politike“ se podupiru:

- znanje u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih za donošenje politika koje se temelje na dokazima;
- inicijative za inovaciju politika;
- potpora europskim alatima za politike kako bi se olakšala transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija te prijenos bodova, poticalo osiguranje kvalitete, podržavalo vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje;
- suradnja s međunarodnim organizacijama općepriznate stručnosti i analitičkih sposobnosti;
- dijalog s dionicima te promicanje politika i programa koji uključuju javna tijela, pružatelje i dionike u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih u svrhu jačanja svijesti o europskim političkim planovima, posebice Europi 2020., Obrazovanju i osposobljavanju 2020. i Europskoj strategiji za mlade;

Ukupna indikativna financijska omotnica Programa iznosi **14,8 milijardi EUR** u okviru proračunske stavke 1. i **1,7 milijardi EUR** u okviru proračunske stavke 4. proračuna EU-a za sedam godina (2014. –2020.).

2. Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?

U programu Erasmus+ mogu sudjelovati studenti, vježbenici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi ljudi, volonteri, profesori, učitelji, voditelji osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, stručnjaci u organizacijama koje djeluju u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih glavna su ciljna populacija Programa.

Do tih pojedinaca dolazi se putem organizacija, ustanova, tijela ili skupina koje organiziraju takve aktivnosti. Pristup Programu Erasmus+ odnosi se na dva dionika: “sudionike” (pojedince koji sudjeluju u Programu) i “organizacije sudionice” Programa. Uvjeti sudjelovanja sudionika i organizacija sudionica ovise o državi u kojoj se nalaze.

3. Tko može biti sudionik programa Erasmus+?

Sudionici u projektima Erasmus+ načelno trebaju imati poslovni nastan u državi sudionici u Programu, a neke aktivnosti, posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih, su otvorene i za sudionike iz partnerskih država EU.

Programom Erasmus+ određeni su opći uvjeti za pojedine tipove projekata. Opći uvjeti su:

- za projekte koji su relevantni za područje visokog obrazovanja glavne su ciljne populacije: studenti (kratak ciklus, prvi, drugi ili treći ciklus), nastavnici i profesori u sustavu visokog obrazovanja, zaposlenici ustanova visokog obrazovanja, voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- za projekte koji su relevantni za područje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja glavne su ciljne populacije: naučnici i studenti u strukovnom obrazovanju, stručnjaci i voditelji osposobljavanja u strukovnom osposobljavanju, zaposlenici organizacija za početno strukovno obrazovanje, voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- naučnici i studenti u strukovnom obrazovanju, stručnjaci i voditelji osposobljavanja u strukovnom osposobljavanju, zaposlenici organizacija za početno strukovno obrazovanje, voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- za projekte koji su relevantni za područje školskog obrazovanja glavne su ciljne populacije: ravnatelji škola, nastavnici i školsko osoblje, učenici u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju;
- za projekte koji su relevantni za područje obrazovanja odraslih glavne su ciljne populacije: članovi ustanova za nestrukovno obrazovanje odraslih, voditelji osposobljavanja, osoblje i polaznici nestrukovnog obrazovanja odraslih;
- za projekte koji su relevantni za područje mladih glavne su ciljne populacije: mladi u dobi od 13 do 30 godina, osobe koje rade s mladima, osoblje i članovi organizacija koje djeluju u području mladih;
- za projekte koji su relevantni za područje sporta glavne su ciljne populacije: stručnjaci i volonteri u području sporta, sportaši i treneri.

4. Tko može biti organizacija sudionica programa Erasmus+?

Projekt Erasmus+ predaju i njima upravljaju organizacije sudionice koje zastupaju sudionike. Kad je projekt odabran, organizacija podnositeljica postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnici potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ili ih se obavještava o odluci o bespovratnim sredstvima na temelju koje imaju pravo na dobivanje financijske potpore za provedbu projekta (ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava ne potpisuju se sa sudionicima pojedincima). U nekim aktivnostima Programa mogu sudjelovati neformalne skupine mladih ljudi.

Organizacije sudionice u projektima Erasmus+ u načelu moraju imati poslovni nastan u državi sudionici u Programu. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati organizacije iz partnerskih država, posebno u području visokog obrazovanja i mladih.

Posebni uvjeti sudjelovanja u projektu Erasmus+ ovise o vrsti aktivnosti koja se podupire u okviru Programa. Općenito govoreći, u Programu može sudjelovati bilo koja organizacija koja djeluje u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih ili sporta. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati i drugi dionici tržišta rada ⁶.

5. Što je potrebno osigurati za provedbu programa Erasmus+?

Sve organizacije sudionice dužne su osigurati dobivanje svih potrebnih odobrenja (viza za kratkoročan ili dugoročan boravak, ili dozvole boravka) prije provedbe planirane aktivnosti. Snažno se preporučuje tražiti odobrenja od nadležnih tijela puno unaprijed jer taj postupak može trajati nekoliko tjedana. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu pružiti daljnje savjete i podršku u vezi s vizama, dozvolama boravka, socijalnim osiguranjem i drugo.

6. Koje mjere podupire program Erasmus+?

Programom Erasmus+ omogućuju se sljedeće mjere za provedbu povezane s područjem obrazovanja i osposobljavanja:

- projekti mobilnosti za osobe koje stječu znanja i osoblje u visokom obrazovanju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;
- projekti mobilnosti za osoblje u školskom obrazovanju i obrazovanju odraslih;
- združeni diplomski studiji Erasmus Mundus;
- zajmovi za diplomatske studije Erasmus+;
- strateška partnerstva;
- udruženja znanja;
- udruženja sektorskih vještina;
- jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja.

7. Koji su posebni ciljevi u području mladi u programu Erasmus+?

Posebni ciljevi koji se nastoje ostvariti programom Erasmus+ u području mladih su sljedeći ?:

- unaprijediti stupanj ključnih kompetencija i vještina, posebno u odnosu na njihovu važnost za tržište rada i njihov doprinos kohezivnom društvu, osobito širenjem mogućnosti za obrazovnu mobilnost te jačanjem suradnje između svijeta obrazovanja i osposobljavanja i svijeta rada;
- poticati poboljšanja kvalitete, izvrsnost u inovacijama i internacionalizaciju na razini ustanova za obrazovanje i osposobljavanje, osobito jačanjem transnacionalne suradnje između pružatelja usluga obrazovanja i osposobljavanja i drugih zainteresiranih strana;
- promicati nastanak europskog prostora cjeloživotnog učenja i podizati svijest

o tom prostoru, čija je svrha nadopuniti reforme politike na nacionalnoj razini i podupirati modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja, osobito pojačanom političkom suradnjom, boljom upotrebom instrumenata Unije za transparentnost i priznavanje te širenjem dobre prakse;

- unaprijediti međunarodnu dimenziju obrazovanja i osposobljavanja, osobito suradnjom između ustanova Unije i ustanova zemalja partnera u području VET-a te u području visokog obrazovanja, jačanjem privlačnosti europskih ustanova visokog obrazovanja i podupiranjem vanjskog djelovanja Unije, uključujući njegove razvojne ciljeve, promicanjem mobilnosti i suradnje između ustanova visokog obrazovanja u Uniji i državama partnerima te ciljanim jačanjem sposobnosti u državama partnerima;
- poboljšati poučavanje i učenje jezika te poticati široku jezičnu raznolikost u Uniji i međukulturalnu osviještenost.

8. Što je projekt mobilnosti?

Organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih primit će potporu iz programa Erasmus+ za provedbu projekata kojima se promiču različite vrste mobilnosti. Projekt mobilnosti sastojat će se od sljedećih faza:

- pripreme (uključujući praktična rješenja, odabir sudionika, uspostavu sporazuma s partnerima i sudionicima, jezičnu i kulturološku pripremu sudionika te pripremu za zadaće prije odlaska);
- provedbe aktivnosti mobilnosti;
- praćenja (uključujući ocjenjivanje aktivnosti, formalno priznavanje, ako je primjenjivo, ishoda učenja sudionika za vrijeme trajanja aktivnosti te širenje i uporaba rezultata projekta).

Ovisno o profilu uključenih sudionika podržavaju se sljedeće vrste aktivnosti mobilnosti:

- u području obrazovanja i osposobljavanja:
  - * projekt mobilnosti za studente i osoblje u ustanovama visokog obrazovanja;

- * projekt mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;
  - * projekt mobilnosti za nastavno osoblje u školama;
  - * projekt mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih.
- u području mladih:
    - * projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima.

9. Kako se mladi studenti mogu uključiti u program Erasmus+?

Mlade osobe mogu se prijaviti i uključiti u projekt mobilnosti u Programu Erasmus+ ovisno o trenutnom statusu budući da program Erasmus+ podržava aktivnosti i mjere u okviru ustanova visokog obrazovanja ili u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Za uključenje u projekt mobilnosti u okviru ustanova visokog obrazovanja prijavitelji mogu biti isključivo visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa i kojima je dodijeljena Povelja Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE) ili nacionalni konzorcij za mobilnost: koordinacijske organizacije s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa koje koordiniraju konzorcij kojemu je dodijeljena akreditacija za konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju pri čemu sva visoka učilišta uključena u konzorcij trebaju imati dodijeljenu Povelja Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE).

Projekt mobilnosti u visokom obrazovanju mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

- mobilnost studenata u svrhu studija
- mobilnost studenata u svrhu stručne prakse
- mobilnost osoblja u svrhu poučavanja
- mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja.

Trajanje projekta može biti 16 ili 24 mjeseca.

Potencijalni prijavitelji mogu svoj zahtjev za bespovratna sredstva dostaviti Naci-

onalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan najkasnije do 1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju 1. lipnja iste godine.

10. Kako se mladi mogu uključiti u program mobilnosti u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja?

Organizacija sudionica za uključivanje u program Erasmus+ u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja može biti:

- bilo koja javna ili privatna organizacija (ili njezino društvo kći / podružnica) aktivna u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (koja se naziva pružateljem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja) ili
- bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada (koja se naziva poduzećem).

Takve organizacije, primjerice, mogu biti:

- škola/ustanova/centar za strukovno obrazovanje
- javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća)
- socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate
- javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini
- znanstveni institut
- zaklada
- škola / ustanova / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do višeg sekundarnog obrazovanja, uključujući obrazovanje odraslih)
- neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija
- tijelo odgovorno za politike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (svaka organizacija mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa.)
- tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja

Svaka od navedenih organizacija mora imati poslovni nastan u državi sudionici u Programu.

Aktivnost mobilnosti transnacionalna je aktivnost i uključuje najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jednu organizaciju pošiljateljicu i najmanje jednu organizaciju primateljicu) iz različitih zemalja sudionica programa. U slučaju projekata koje predstavlja nacionalni konzorcij za mobilnost, svi članovi konzorcija moraju biti iz iste zemlje sudionice programa i moraju biti imenovani u trenutku predavanja zahtjeva za bespovratna sredstva. Konzorcij mora obuhvaćati barem tri pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Trajanje projekta je od 1 do 2 godine, a zahtjev se podnosi Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan najkasnije do 1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju 1. lipnja do 31. prosinca iste godine

Prihvatljivi sudionici u projektu su:

- učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (uključujući naučnike) čiji programi obično uključuju učenje kroz rad i koji su iz zemlje organizacije pošiljateljice. Osobe u pratnji učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u inozemstvu.

Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (uključujući bivše naučnike) također mogu sudjelovati u aktivnosti. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju moraju stručnu praksu u inozemstvu obaviti u roku od 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za one zemlje u kojima osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju moraju nakon stjecanja kvalifikacije odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti za takve osobe produžit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

11. Što nudi program Erasmus za mlade poduzetnike?

Unutar Europske unije 99,8 % poduzeća pripada skupini mikro, malih i srednjih poduzetnika i doprinose s 60 % zaposlenosti u privatnom sektoru. U okviru programa

COSME koji je ustanovljen 2009. godine i namijenjen za mlade poduzetnike, stvoren je moćan alat koji mladim poduzetnicima omogućava da mogu uroniti u poslovni svijet druge zemlje EU i steći praktično iskustvo. Do sada je kroz program Cosme u EU ostvareno oko 3.000 razmjena, a u okviru novog programa postoje sredstva za potporu najmanje još 10.000 razmjena do 2020. godine. Dosadašnja iskustva u provedbi programa COSME pokazuju da zbog suradnje s poduzetnikom iz druge zemlje, članice EU ona aktivnija na stranim tržištima, te da je 65 % onih koji su sudjelovali u njemu proširilo svoje poslovanje u EU ili izvan njega, a 53% poduzetnika je primijenilo nove ideje za razvoj svojih proizvoda i usluga⁸.

Više o programu Erasmus za mlade poduzetnike može se doznati na internet stranici: www.erasmus-entrepreneurs.eu.

12. Što mogu očekivati uključanjem u edukacijski ciklus?

Ukoliko si mlada osoba od 13 do 30 godina, uključanjem u edukacijski ciklus “Sloboda kretanja u obrazovanju” naučit ćeš što je to Program Erasmus+, tko može sudjelovati u programu, tko je “sudionik programa”, a tko “organizacija sudionica” Programa, što je potrebno osigurati za provedbu programa, koje se mjere podupiru, koji su posebni ciljevi programa Erasmus+ za mlade, što su projekti mobilnosti, kako se mladi studenti mogu uključiti u program, kako se mlade osobe mogu uključiti u program mobilnosti u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te još mnoštvo potrebnih informacija koje ti mogu pomoći da unaprijediš svoja znanja, sposobnosti i vještine kako bi bio konkurentniji na tržištu rada kroz vlastite projekte samozapošljavanja i zapošljavanja.

Uključanjem u edukacijski ciklus “Sloboda kretanja u obrazovanju” omogućit će se polaznicima da sami izaberu u kojoj mjeri žele sudjelovati te da pod budnim okom mentora sami izrade vlastitu prijavu za odabranu mjeru iz programa Erasmus+ i još mnoštvo korisnih praktičnih informacija.

Zato poruka svim mladim osobama: **Uključi se i ti.**

*Raspitaj se jer zajedno
možemo pronaći rješenje.*

Uključi se i ti.

www.lag-baranja.hr
lag.baranja@gmail.com
+385 (0)31 333 813

Projekt **EU Baranja** financiran je sredstvima
Ministarstva vanjskih i europskih poslova
kroz područje informiranje o EU